

Lag

om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 10 § 3 mom. och 32 f—32 h §,
sådana de lyder, 10 § 3 mom. i lag 548/2018, 32 f § i lag 532/2017, 32 g § i lag 1050/2020 och 32 h § i lagarna 532/2017 och 548/2018,
ändras 9 § 1 mom., 10 § 1 mom., 32 a och 32 c—32 e §, 32 j § 1 och 2 mom., 49 § 2 mom., 51 § och 57 § 2 mom. 2 punkten,
sådana de lyder, 9 § 1 mom. i lag 1114/2021, 10 § 1 mom. och 32 e § i lag 548/2018, 32 a § i lagarna 532/2017, 548/2018 och 1050/2020, 32 c §, 32 j § 1 och 2 mom. och 57 § 2 mom. 2 punkten i lag 532/2017, 32 d § i lagarna 532/2017, 1220/2020 och 1114/2021, 49 § 2 mom. i lag 1050/2020 samt 51 § i lag 1126/2022, samt
fogas till lagen en ny 32 k § som följer:

9 §

Anslag för yrkesutbildning

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar anordnare av yrkesutbildning finansiering för de uppgifter som det föreskrivs om i lagen om yrkesutbildning, lagen om utbildning som handleder för examensutbildning och läropliktslagen inom ramen för det anslag som tas in i statsbudgeten och inom ramen för kommunens finansieringsandel enligt 9 a § 1 mom. (*anslag för yrkesutbildning*). Som finansiering beviljas kalkylerad basfinansiering och finansiering efter prövning.

10 §

Finansiering som beviljas anordnare av yrkesutbildning samt kommunens statsandel

Genom ett beslut som fattas före finansårets början beviljas anordnare av yrkesutbildning kalkylerad basfinansiering till en sådan andel av det belopp av varje finansieringsandel enligt 32 a § som motsvarar den relativa andel som utbildningsanordnarens prestationer utgör av alla utbildningsanordnarens prestationer. Därtill kan det beviljas finansiering efter prövning. Finansiering efter prövning kan av särskilda skäl beviljas även under finansåret.

3 a kap.

Grunderna för bestämmande av finansiering för yrkesutbildning

32 a §

Kalkylerad basfinansiering

Det totala beloppet av den kalkylerade basfinansieringen fås genom att beloppet av sådan finansiering efter prövning som avses i 32 h § dras av från anslaget för yrkesutbildning.

Grunderna för bestämmande av den kalkylerade basfinansieringen och deras andelar av den kalkylerade basfinansieringen är följande:

- 1) faktiska studerandeår, 50 procent,
- 2) kompetenspoäng för avlagda examensdelar samt antalet examina, 30 procent,
- 3) fortsatta studier vid högskola och sysselsättning i fråga om dem som avlagt examen och examensdelar, 18 procent,
- 4) studeranderespons, 1 procent,
- 5) arbetslivsrespons, 1 procent.

Utbildningsstyrelsen svarar för insamlingen av studerande- och arbetslivsrespons.

Närmare bestämmelser om hur basfinansieringen bestäms, viktas och beräknas samt om insamlingen och viktningen av studerande- och arbetslivsrespons utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

32 c §

Basfinansiering som beviljas på basis av faktiska studerandeår

Antalet faktiska studerandeår viktas på följande grunder:

- 1) ordnande av olika examina som ingår i examensstrukturen, utbildning som handleder för examensutbildning och utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv,
- 2) examenstyp,
- 3) den studerandes utgångsnivå.

Därtill höjs de faktiska studerandeåren på följande grunder:

- 1) ordnande av krävande särskilt stöd,
- 2) ordnande av inkvartering enligt 103 § i lagen om yrkesutbildning.

Antalet faktiska studerandeår som används som grund för finansieringen kan inte överstiga maximiantalet studerandeår enligt 26 § i lagen om yrkesutbildning i fråga om studerande som inte har rätt till avgiftsfri utbildning med stöd av 16 § i läropliktslagen.

Ett studerandeår räknas som prestation för den utbildningsanordnare som har utarbetat en i 44 § i lagen om yrkesutbildning avsedd personlig utvecklingsplan för kunnandet för den studerande eller som ansvarar för anordnandet av utbildning inom sådan i 8 § i den lagen avsedd utbildning som förbereder för yrkesuppgifter.

Bestämmelser om beräkningen av viktningen av faktiska studerandeår och om koefficienterna för de grunder som anges i 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

32 d §

Basfinansiering som beviljas på basis av kompetenspoäng för avlagda examensdelar samt antalet examina

Examina viktas med en koefficient som grundar sig på utbildningen efter grundstadiet för den som avlägger examen. I basfinansieringen beaktas högst 120 kompetenspoäng per studerandeår som ligger till grund för finansieringen för tidsperioden i fråga.

Kompetenspoängen för en examensdel räknas som prestation för den utbildningsanordnare som har utarbetat en i 44 § i lagen om yrkesutbildning avsedd personlig utvecklingsplan för kunnandet för den studerande. En examen räknas som prestation för den utbildningsanordnare som har utfärdat ett i 57 § i lagen om yrkesutbildning avsett examensbetyg. Om examen har ordnats på basis av läroavtalsutbildning enligt 27 § 1 mom. i lagen om yrkesutbildning, räknas examen dock som prestation för den anordnare som har anskaffat läroavtalsutbildningen.

Examensdelarnas kompetenspoäng beaktas inte i basfinansieringen om de har erkänts utifrån tidigare förvärvat kunnande så att den studerande inte har visat sitt kunnande genom yrkesprov eller på något annat sätt enligt 52 § i lagen om yrkesutbildning. Examensdelarnas kompetenspoäng beaktas dock i basfinansieringen om kunnandet i examensdelen har bedömts i samband med utbildning som skaffats med stöd av 30 § i lagen om yrkesutbildning.

Bestämmelser om beräkningsgrunderna för den basfinansiering som beviljas på basis av kompetenspoäng för avlagda examensdelar samt antalet examina utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

32 e §

Finansiering efter prövning

Som finansiering efter prövning kan beviljas

- 1) allokeringar och tillägg som riksdagen beslutar om,
- 2) finansiering för strategisk utveckling,
- 3) höjningar av finansieringen av orsaker som hänför sig till kostnaderna för att ordna utbildningen och av andra nödvändiga orsaker,
- 4) korrigeringar och rättelser för det föregående finansåret.

Den maximala andel som finansieringen för strategisk utveckling utgör av anslaget för yrkesutbildning fastställs årligen i statsbudgeten.

Undervisnings- och kulturministeriet beslutar om finansiering efter prövning på ansökan eller på eget initiativ.

Bestämmelser om grunderna för beviljande av finansiering efter prövning får utfärdas genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet.

32 j §

Bestämmande av prestationer för nya utbildningsanordnare

Om ett nytt anordnartillstånd har beviljats efter det att utbildningsordnare har slagits samman eller delats upp eller efter någon annan motsvarande omorganisering av verksamheten eller efter det att en ändring har inträtt i utbildningsanordnarens ställning som juridisk person, bestäms utbildningsanordnarens kalkylerade basfinansiering utifrån det faktiska antalet prestationer för sådana utbildningsanordnare som varit föremål för en ovan avsedd omorganisering.

Andra än i 1 mom. avsedda nya utbildningsanordnare beviljas finansiering som finansiering efter prövning till dess att antalet faktiska prestationer som ligger till grund för den kalkylerade basfinansieringen kan tillämpas.

32 k §

Finansiering som grundar sig på prestationer inom yrkesutbildningen åren 2026—2028

Från 2025 till 2026 kan den kalkylerade finansiering som grundar sig på utbildningsanordnarens prestationer minska med högst fem procent i förhållande till förändringen i finansieringen för alla utbildningsanordnare och öka med högst tio procent i förhållande till förändringen i finansieringen för alla utbildningsanordnare. Från 2026 till 2027 kan den kalkylerade finansiering som grundar sig på utbildningsanordnarens prestationer minska med högst sju procent i förhållande till förändringen i finansieringen för alla utbildningsanordnare och öka med högst tio procent i förhållande till förändringen i finansieringen för alla utbildningsanordnare. Från 2027 till 2028 kan den kalkylerade

finansiering som grundar sig på utbildningsanordnarens prestationer minska med högst tio procent i förhållande till förändringen i finansieringen för alla utbildningsanordnare och öka med högst tio procent i förhållande till förändringen i finansieringen för alla utbildningsanordnare.

Med kalkylerad finansiering som baserar sig på prestationer år 2025 avses finansiering som erhållits på basis av målinriktade studerandeår, kompetenspoäng för examensdelar samt hela examina, sysselsättning och fortsatta studier för dem som avlagt examen och examensdelar samt studeranderespons och arbetslivsrespons. Med kalkylerad finansiering som baserar sig på prestationer åren 2026—2028 avses finansiering som erhållits på basis av faktiska studerandeår, kompetenspoäng för examensdelar samt hela examina, sysselsättningen och fortsatta studier för dem som avlagt examen och examensdelar samt studeranderespons och arbetslivsrespons enligt den kalkylerade basfinansieringen.

49 §

Fastställande av antalet prestationer som används vid beräkning av finansieringen

I fråga om yrkesutbildningen fastställer undervisnings- och kulturministeriet för det följande finansåret antalet prestationer som används som grund för den kalkylerade basfinansiering som bestäms enligt 32 a § 2 mom. samt beloppet av de ersättningar för mervärdesskatt som avses i 32 i § 1 mom. utifrån de uppgifter som utbildningsanordnarna har lämnat med stöd av 58 §. De prestationer som inte har anmälts inom utsatt tid kan lämnas obeaktade som grund för finansieringen.

51 §

Utbetalning av finansiering för driftskostnader

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning betalar ut den finansiering för driftskostnader som avses i 50 § och den ersättning för mervärdesskatt som avses i 32 i § 1 mom. till kommunen eller en annan anordnare av verksamhet enligt någon av de lagar som nämns i 1 och 2 §. Bestämmelser om utbetalning av statsandelar, ersättningar och annan finansiering finns i 46 § i lagen om statsandel för kommunal basservice. Statsunderstöd till utbildningsanordnare betalas före utgången av kalenderåret. Ersättning för mervärdesskatt enligt 32 i § 2 mom. i denna lag betalas före utgången av finansåret.

57 §

Statsbidragsmyndighet

Utbildningsstyrelsen är statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller

2) inledande och utvecklande av verksamhet inom yrkesutbildning och försök som gäller sådan verksamhet, samt i ärenden som gäller behövliga specialuppgifter i samband med verksamheten, om inte undervisnings- och kulturministeriet beslutar något annat,

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Lagen tillämpas första gången på finansiering som beviljas för 2026.

Helsingfors den 30 december 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Undervisningsminister Anders Adlercreutz